

Onlangs voorlopig erkend...

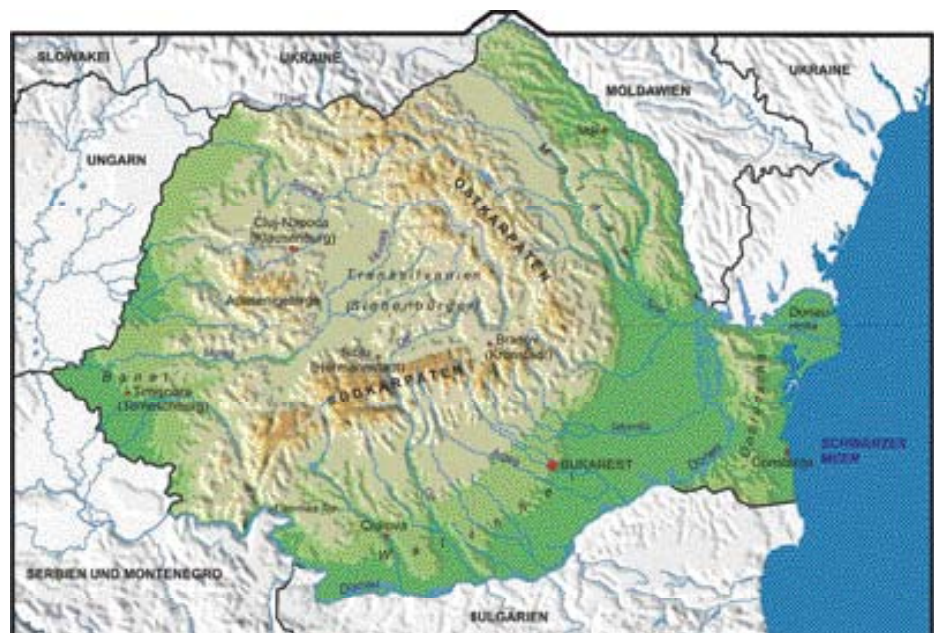
Ciobanesc Romanesc Mioritic & Ciobanesc Romanesc Carpatin

Met een uitstapje naar de Bucovina en de Corb

Bij de F.C.I. komen regelmatig aanvragen binnen om aan een rasstandaard – en daarmee aan een hondenras – een (voorlopige) erkenning te verlenen. Het gaat vaak om rassen die in het land van herkomst zijn erkend, maar daarbuiten niet of nauwelijks. ONZE HOND stelt ze aan u voor...

Een voorlopige erkenning door de Fédération Cynologique Internationale (F.C.I.) betekent dat er in een groot aantal Europese landen aan dat ras nationale kampioenschaprijzen kunnen worden toegekend. Deze rassen komen op tentoonstellingen nog niet in aanmerking voor het CACIB, maar kunnen wel de titel van Sectie Winner (zoals Europees Winner) en Wereldwinner krijgen. In juli 2005 werden ook de *Ciobanesc Romanesc Carpatin* en de *Ciobanesc Romanesc Mioritic* voorlopig erkend. Beide rassen zijn ingedeeld in FCI-groep 1: Herdershonden en Veedrijvers, sectie 1: Herdershonden.

In Nederland gebruikt de Raad van Beheer op haar website de Engelse namen: *Romanian Carpathian Shepherd Dog* en *Romanian Mioritic Shepherd Dog*. Roemeense Herdershond van de Karpaten en Roemeense Herdershond Mioritic klinken echter ook goed en dat is de juiste vertaling uit het Roemeens.

♦ Landkaart van het huidige Roemenië.

Land van herkomst

Om te kunnen begrijpen hoe groot het land van herkomst is: Nederland heeft ruim 41.000 km² oppervlakte met 16,5 miljoen inwoners. Roemenië telt ruim 237.000 km² en heeft circa 22 miljoen inwoners. Het land bestaat voor een groot deel uit bergachtige

streken, zoals de Karpaten en de Transylvaanse Alpen; Walachije en Moldavië zijn de bekendste laagvlakten. Het land ligt ingeklemd tussen Oekraïne, Moldavië, de Zwarte Zee, Bulgarije, Servië en Hongarije. Het landklimaat zorgt ervoor dat de zomers er zeer warm en de winters behoorlijk koud

- In de zuidelijke Karpaten leven nog wolven, beren en lynxen, en de schaapskudden moeten daartegen worden beschermd.

kunnen zijn. In de zuidelijke Karpaten leven nog wolven, beren en lynxen en in de Donaudelta leven talrijke vogelsoorten, waaronder pelikanen, ooievaars en ibissen. De bevolking bestaat voor bijna 90% uit Roemenen, de overige 10% wordt gevormd door Hongaren, zigeuners en Duitsers.

Romeinen - Roemenië

In de Oudheid omvat de Romeinse provincie Dacia het huidige Roemenië en Bessarabië (ongeveer het huidige Moldavië). Invallen van Visgoten, Hunnen, Slaven, Bulgaren en Byzantijnen, van de derde tot de twaalfde eeuw, beïnvloeden de bevolkingsgroepen en de cultuur van het land. Het Roemenië van nu wordt gevormd door samenvoeging van de vorstendommen Moldavië en Walachije (1862). In 1881 wordt Roemenië een koninkrijk onder Carol I, een prins uit het Duitse geslacht Hohenzollern-Sigmaringen. De Eerste Wereldoorlog brengt het land een verdubbeling aan grondgebied én inwoners, terwijl men in de Tweede Wereldoorlog meedoet aan de oorlog tegen Rusland. De rest is geschiedenis: Roemenië conformeert

zich na de oorlog aan het beleid van de Sovjet-Unie, zoals dat ook in andere Oost-Europese staten wordt ontwikkeld. In de jaren vijftig knoopt men relaties met het westen aan en de ster van partijleider en president Nicolae Ceaușescu rijst tot ongekende hoogte. Zijn val – en die van de gehate veiligheidsdienst Securitate – komt in 1989.

Na jaren van rellen, onvrede, economische ellende en politieke instabiliteit, lijkt Roemenië nu in rustiger vaarwater te zijn gekomen en dat geldt zeker ook voor de nationale kynologie.

Nationale rassen

De beide Roemeense herdershonden (daarnaast zijn er nog twee, zie verder in dit artikel) zijn de eerste nationale rassen die buiten Roemenië worden erkend. Uit hun namen is de streek van oorsprong en het doel waarvoor ze worden gebruikt af te leiden. Ciobanesc is Roemeens voor herdershond en de Ciobanesc Carpatin dankt zijn naam aan de Karpaten, een hooggebergte dat zich uitstrekt in Tsjechië, Slowakije en Roemenië, met uitlopers in Oostenrijk, Hongarije en Servië. De Mioritic wordt door herders in vroeger eeuwen Barac of Mocano genoemd en als in 1936 de eerste rasstandaard wordt geschreven (door het Nationaal Instituut voor Zoölogie), is dat nog steeds de gangbare naam. Barac (Barak) is echter geen Roemeens, maar een Servisch woord, van Turkse oorsprong. Dr. Kelemen Attila

- De oudste geschiedenis van de Roemeense herdershonden verschilt niet veel van die van vele andere herdershondenrassen in Europa. Een Hongaarse ansichtkaart uit 1905.

• Dit zijn 'Livia' (links) en 'Lord' uit de Carpatin kennel Casazu van fokker D. Malureanu. (Foto: Dr. Cristain Vantu, Roemenië).

Béla-Ladislau doet de suggestie om de naam Barac te wijzigen in Mioritic. Hij is één van de grondleggers en de voormalig ere-president van de Roemeense Kennel Club, ere-president van de Mures Kennel Club en lid van het Roemeense parlement als vertegenwoordiger van de Democratische Alliantie van Hongaren in Roe-

menië. Daarnaast is hij een zeer gerespecteerd keurmeester en veterinar.

Ballade

Waarom Mioritic? In Roemenië is Miorita (klein schaap of lammetje) een enorm populaire folkloristische ballade, die vertelt over drie herders die elkaar in de Karpaten ontmoeten.

De eerste herder komt uit Moldavië, de tweede uit Transsylvanië en de derde uit Walachije. De populariteit van deze ballade is ongetwijfeld te danken aan het feit dat de herders uit drie provincies komen die al bestaan voordat Roemenië haar huidige grenzen krijgt. De ballade geldt daarom als een bewijs van de eenheid in taal en cultuur in de tijd dat Transsylvanië nog bij het Hongaarse koninkrijk hoort, Walachije deel uit maakt van het Turkse (Ottomaanse) rijk en Moldavië min of meer zelfstandig is, maar onder grote Turkse en Russische invloed staat.

Het feit dat Dr. Keleman Attila voorstelt dit ras Mioritic te noemen, is – aldus de Roemeense kynoloog en keurmeester Dr. Cristian Vantu – nauwelijks bekend en wordt door weinig mensen geloofd. Het is een staaltje nationalisme... afkomstig van een lid van de Hongaarse minderheid in Roemenië en dat ligt gevoelig. De Carpatin en Mioritic kwamen en komen het meeste voor in de Roemeense Karpaten, waarbij de Carpatin veelal in de bergen werkt en de Mioritic hoofdzakelijk in de lager gelegen gebieden. Ze zijn onderling eenvoudig uit elkaar te houden door het verschil in formaat, de lengte van de vacht, de vachtkleur en ook de vorm van de oren.

Eén grote familie

De oudste geschiedenis van de Roemeense herdershonden verschilt niet veel van die van vele andere herdershonden in Europa. Ook hier moeten we het doen met gissingen over hun ontstaan en ook hier is de gelijkenis met een aantal andere herdershonden uit de regio opvallend. Wie kijkt naar de Kaukasische Herdershond, de Sarplaninac, de Kraski Ovcar en de Tornjak, kan de gelijkenis met de Carpatin niet missen. De Mioritic lijkt op het eerste gezicht op

de Old English Sheepdog, de Zuid-Russische Owcharka of op een grote Polski Owczarek Nizinny. Deze herdershonden maken allemaal deel uit van één grote familie, hoogstwaarschijnlijk met Azië als bakermat, die via Rusland en de Balkanlanden is uitgewaaid naar alle hoeken van Europa. Daar ontwikkelen ze zich, met enige hulp van de mens, tot aparte types en later tot aparte rassen. De Zwitserse kynoloog Dr. Hans Räber heeft een verklaring voor het feit waarom er zo weinig afbeeldingen en teksten zijn overgebleven die herdershonden (of berghonden, of boerenhonden) als onderwerp hebben. Vanaf de Oudheid tot in de twintigste eeuw worden jachthonden, vechthonden, oorlogshonden en gezelschapshonden vaker afgebeeld, omdat zij een belangrijke rol spelen in het maatschappelijk leven. De herdershonden, de berghonden en de boerenhonden zijn eigenlijk veel 'te gewoon' om af te beelden. Hun eigenaren staan duidelijk een trede lager op de sociale ladder en daarmee de honden ook...

Bronshond

Een aantal auteurs onderschrijft de theorie dat alle herdershonden (en berghonden) afstammen van de zogenoemde Bronshond uit de Bronstijd (2300-800 voor Chr.). Deze honden komen voor in Midden-Europa en in het westen van Azië en dateren van circa 1800 jaar voor Chr. Men neemt aan dat deze Bronshond al een rol speelt bij het bewaken, drijven en hoeden van de kuddes. Hoewel er in deze periode absoluut geen sprake is van een gereguleerde fokkerij, weten we zeker dat er eisen worden gesteld aan het uiterlijk van de honden. Bij herdershonden en berghonden spelen kracht, moed, kleur en grootte een rol, al naar gelang de eisen van de tijd en omgeving waarin ze werken. Af en toe duikt in oude literatuur een verwijzing naar herdershonden op. Zo ook in het voor het eerst in 1471 verschenen boek van Petrus de Crescentiis: *New Feldt und Ackerbaw*. Daarin wordt onder 'Gestallt dess Feldrüdens' de 'Schaffhund' beschreven: ... *de 'schaaphond' moet niet zo dik en zwaar zijn als de huishond, maar wel*

zo sterk, moedig en snel zijn. Want hij moet niet alleen vechten en strijd leveren, maar ook lopen en de wolf najagen. En: ... *daarom is het veel beter dat de 'schaaphond' een lang lichaam heeft in plaats van een vierkant, omdat alle dieren met een lang lichaam veel leniger en sneller zijn dan de korte en vierkante.* Eeuwenlang gebruiken de herders in Roemenië deze twee types herdershonden om hun kuddes te hoeden en te vrijwaren van wilde dieren als wolven, lynxen of wilde zwijnen, en veedieven. Een hond met een uitstekend gehoor en gezichtsvermogen is voor hen onmisbaar, zo ook een hond die op elk moment kan reageren en dus niet log, traag of terughoudend mag zijn. Vandaag de dag worden de Carpatin en de Mioritic ook als huishond gehouden, zowel op het platteland als in de stedelijke gebieden. Hun waakzame houding en toewijding aan de eigenaar ziet men als een voordeel bij het op afstand houden van ongewenste personen.

Ciobanesc Carpatin

In 1934 verschijnt er een artikel over de herdershond van de Karpaten – de Carpatin – in het tijdschrift *Revista Stiintelor Veterinare* (Tijdschrift voor Veterinaire Wetenschap), geschreven door Dr. G. Radulescu-Calafat. De auteur benadrukt daarin dat de Carpatin een zelfstandig ras is, specifiek voor Roemenië, dat waardering verdient en tot nationale herdershond moet worden bestempeld. Ook legt hij de nadruk op het wolfachtige uiterlijk van deze hond. Behalve fokkers en promotors van het ras, zijn er ook instituten die zich inzetten voor het behoud van Roemeense herdershonden, zoals de *Societatea pentru Imbunatatirea Rasei Canine din Romania* (Vereniging ter Bevordering van de Roemeense Rassen), opgericht in 1928, en de

♦ Bij de Ciobanesc Romanesc Carpatin hoort de term 'lupoid type' in de standaard thuis. Dit is 'Gino de Codrisor'. (Foto: Dr. Cristian Vantu, Roemenië).

Asociata Proprietarilor de Caini de Rasa din Romania (Vereniging van Rashonden in Roemenië), opgericht in 1931. Ook van 1928 dateert de *Societatea Reuniunea Regnicolara a prasideilor de Caini din Romania*, ofwel de Koninklijke Vereniging van Hondeneigenaren in Roemenië. Men maakt zich sterk voor een juiste selectie bij deze Roemeense herdershond en de wens om nationale en internationale erkenning te krijgen start met het uitbrengen van een eerste rasstandaard, in 1934. Deze standaard wordt geschreven door het Nationaal Instituut voor Zoölogie en verschijnt in het eerdergenoemde Tijdschrift voor de Veterinaire Wetenschap. Daarin wordt weer benadrukt dat het hoofd van de Carpatin van het wolf type moet zijn en de vacht grijs is; andere kleuren zijn de oorzaak van kruisingen. Op de vierde hondententoonstelling in Boekarest wint een Carpatin een eerste prijs. De eigenaar van deze hond is kolonel Manolescu, één van de promotors van het ras.

Onvermoeibare waker

In 1937 schrijft Dr. G. Moldoveanu, verbonden aan het Nationaal Instituut

voor Zoölogie, in het aan de Karpaten gewijde tijdschrift *Carpatii* over de gelijkenis tussen de oude Roemeense herdershond en de wolf: *De herdershond van de Karpaten is dapper, solide, sterk en lijkt – dankzij zijn aard en temperament – op een wolf. Op momenten dat hij boos is, hebben zijn ogen en houding iets van een wild dier. Dit kan worden verklaard aan de hand van zijn leefomgeving, ver weg van de bewoonde wereld en altijd moeten vechten met zijn vijanden, de wilde dieren.*

Hij vervolgt: *Alleen de herder kent zijn afhankelijkheid, voelt zijn onvoorwaardelijke trouw en moed. Deze hond is een onvermoeibare waker en bewaker van de kudde en toont altijd dankbaarheid ten opzichte van zijn eigenaar.*

Ook de naam Ciobanesc Romanesc Carpatin verschijnt voor het eerst in het tijdschrift *Carpatii*, in een geïllustreerd artikel dat in 1936 wordt geschreven door de bekende kynoloog en auteur Mihai Mosandrei. Deze verzucht dan: *... wat hebben we tot op vandaag gedaan met dit herdershondenras, dat veel Roemenen aanzien voor de hond van de melkboer en dat door de straten zwerft? We moeten bekennen: niets of bijna niets hebben we gedaan met*

DE ROEMEENSE RASSEN

- **Zavod (of Dulau):** voorvader van de Ciobanesc Romanesc de Bucovina.
- **Ciobanesc Romanesc de Bucovina:** herdershond van de Karpaten, molosser type (voorlopig erkend door de F.C.I. op 26-03-2009).
- **Ciobanesc Romanesc Carpatin:** herdershond van de Karpaten, in hoofd wolf type (voorlopig erkend door F.C.I. 06-07-2005). Website: www.carpatin.eu
- **Ciobanesc Romanesc Mioritic:** herdershond van de Karpaten, langharig, (voorlopig erkend door F.C.I. op 06-07-2005) Website: www.mioritic-club.ro
- **Barac, Barak of Mocano:** oude naam voor de Mioritic.
- **Corb:** een Carpatin, maar geheel zwart.

Rasstandaards: www.fci.be

deze hond van zuivere Roemeense oorsprong. Hebben we gevochten om dit waardevolle ras over de grenzen bekend te maken?

Mihai Mosandrei is ook de eerste auteur die in buitenlandse publicaties over de Karpatische herdershonden schrijft, maar niet nadat hij de honden langdurig heeft geobserveerd en lange gesprekken met Roemeense herders heeft gehouden.

Zogenaamde experts

Men gaat er van uit dat de eerste officiële kennel van Carpatins die van Bertil Hallstrom in Timisoara is, vrij vertaald 'van de Schaapskooi' genaamd. In het magazine *Canis* kondigt deze in 1937 de geboorte van een nest Carpatins aan met als ouders Baba din Munte en Haiduc din Tarcu. Haiduc gaat in 1937 naar een hondententoonstelling in Timisoara, waar de keurmeester, die

- *Vandaag de dag worden de Roemeense herdershonden ook als huishond gehouden, zowel op het platteland als in stedelijke gebieden. Dit zijn Carpatin pups. (Fotograaf onbekend)*

eigenlijk jachthonden keurt, zegt: ... *Hoewel het geen jachthond was, maar wel erg interessant, een inheemse herdershond, genaamd Haiduc.* Vermeldenswaard zijn voorts de hoogte, 65 cm, het hoofd, dat op dat van een wolf lijkt, en het harde, lange, donkergrijze haar. Alleen de reu verschijnt op de show, want de teef Baba heeft pups. Ook in 1937 schrijft de eerdergenoemde kynoloog Mihaj Mosandrei al ... *we moeten de herdershond van de Karpaten niet verwarren met de Roemeense Zavod. Deze leeft ook in de bergen, samen met de Karpatische herdershond. Deze Roemeense Zavod is van het molosser type, net zoals de Newfoundlander, de Sint Bernard en de Pyrenese Berghond.* En daarom ook is Mosandrei van mening dat de term 'lupoid type' (wolfstype) in de standaard thuishoort.

In de jaren vijftig van de vorige eeuw, als de communisten het in Roemenië voor het zeggen hebben, wacht de Carpatin een dramatisch lot. Als 'nationaal erfgoed' is er geen plaats voor deze hond. De rasstandaard van 1934 wordt vervangen door een andere, die niet gestoeld is op die van de oude Karpatische herdershonden. Met de erkenning van deze standaard door het ministerie van landbouw, in 1981, wordt de kynologie gedwongen om alle bestaande soortgelijke types in Roemenië te accepteren. Met enige afschuw schrijft een kynologisch auteur: ... *zelfs de molosser types.* De zogenaamde experts hebben lak aan het feit dat de Carpatin van oudsher een wolfachtig uiterlijk heeft en zij scharen elke grote hond met een massief, vierkant hoofd onder de Carpatins.

Herstel

Ondanks het totalitaire systeem overleeft de Carpatin. Niet alleen

- *De verkoop van Carpatin pups verloopt in Roemenië ook via de straathandel. Deze pups worden aangeboden in Câmpulung, een stadje in Walachije aan de voet van de Transsylvanische Alpen. (Fotograaf onbekend).*

dankzij fokkers, maar zeker dankzij Roemeense herders in afgelegen en moeilijk bereikbare streken. Zij kunnen helemaal niets met een zware, logge en trage molosser, maar werken met snelle, lenige en dappere honden. Hoeveel invloed een regime kan hebben op de kynologie, wordt zeker duidelijk in Roemenië. Na de val van het regime, in 1989, schrijven kynologen over ... *valse specialisten die een verschil in type niet kunnen zien en ... Roemeense geestdrift, die 40 jaar was geketend.* Men pakt de draad weer op; toegang tot documenten en vrijheid van meningsuiting betekenen dat men in diverse regio's van het land, vooral daar waar schapen worden gefokt, eerherstel zoekt voor de Carpatin. Als in 1994, in de bibliotheek van de Nationale Academie in Boekarest, documenten, artikelen en kranten worden gevonden met betrekking tot de Carpatin, is er meteen een startpunt voor het echte herstel van dit nationale hondenras.

In 1982, 1999 en 2001 wordt de standaard aangepast door de Roemeense Kennel Club.

In 1995 richt Vasile Iclenzan een vereniging op, die tot doel heeft nationale hondenrassen te fokken en te promoten, zowel de Carpatin als de Mioritic.

Uit alle hoeken van het land komen eigenaars – ook herders – bij elkaar en er worden honden gevonden die voldoen aan de standaard van 1934. Zij vormen de basis voor de bloedlijnen van vandaag de dag.

In 1996 wordt er een symposium georganiseerd in het cultuurcentrum in Bistrita en iedereen die ook maar iets weet te zeggen over de Carpatin is uitgenodigd. In 1997 wordt de voorganger van de huidige rasvereniging opgericht en behalve Roemeense kynologen en keurmeesters is ook de Servische keurmeester Milivoje Urosevic daarbij. Op 25 maart 1998 wordt de huidige rasvereniging opgericht, waarbij op dezelfde dag een tentoonstelling

- *De Ciobanesc Romanesc de Bucovina is vanaf maart 2009 eveneens voorlopig erkend door de FCI. Het ras dankt zijn naam aan een streek in het meest noordoostelijke deel van Roemenië. Deze reu wint een CAC in 2008 op de show in het Roemeense Bistrita. (Fotograaf onbekend).*

voor Carpatins plaatsvindt. Dit alles is mogelijk met de financiële steun van een inwoner van Bistrita en de ondersteuning van de Roemeense Kennel Club.

In veel recente teksten wordt de naam Zavod gebruikt als het om de oude Carpatin gaat. Dit is onjuist. De Zavod (ook Dulau genaamd) is een voorvader van de Ciobanesc Romanesc de Bucovina, waarmee we later in dit artikel kennis maken.

Molosser type versus wolftype

Het is te verwachten: op tentoonstellingen in Roemenië zijn diverse types Karpatische herdershonden aanwezig, zo ook het molosser type met een zwart-witte vacht, dat wordt getoond door fokkers uit Bucovina. Een man die zich onvermoeibaar inzet voor de Roemeense herdershonden is de fokker Vasile Iclenzan, ondanks de vijandelijkheden over en weer tussen de liefhebbers van de echte Carpatin en de aanhangers van het molosser type uit Bucovina. De fokkers uit de Bucovina realiseren zich echter geleidelijk dat Karpa-

tische herdershonden van het molosser type de start kunnen zijn van een nieuw ras. Op tentoonstellingen zijn beide types aanwezig onder de namen: Karpatische Herdershond van Bistrita (lupoid type) en Karpatische Herdershond van de Bucovina (molosser type). Omdat dit een ongewenste situatie is, besluit de Roemeense Kennel Club in 2002 dat de twee types twee aparte rassen zijn: de Ciobanesc Romanesc Carpatin en de Ciobanesc Carpatin de Bucovina. De bewering dat de Roemeense herdershonden direct afstammen van de honden van de Daciërs en de Romeinen, wordt veel gehoord. Ten aanzien van het molosser type onder de herdershonden – de oude Zavod en de Bucovina - zou daar een kern van waarheid in kunnen zitten.

Vanaf 2002 zijn er dus drie nationale herdershondenrassen in Roemenië:

- de Carpatin (wolftype),
- de Mioritic (langharig) en
- de Bucovina (molosser type).

Ciobanesc Romanesc de Bucovina

De Bucovina is dus vanaf maart 2009 eveneens een door de F.C.I. voorlopig erkend ras, en dankt zijn naam aan een streek in het meest noordoostelijke deel van Roemenië. En weer duikt de naam van de Servische keurmeester Milivoje Urosevic op. In 2004 is er een bijeenkomst in Belgrado, waar F.C.I. officials naar de zogenoemde 'Balkan Herdershond' komen kijken. Ongeveer 20 herdershonden zijn present, op één na alle afkomstig uit Roemenië! De poging van Urosevic om de Bucovina te linken aan een nauwelijks bestaand ras in Servië, de Balkan Herdershond, en dit ras daarmee erkend te krijgen, werden in Roemenië niet echt op prijs gesteld. Hoe dan ook, verzekerde de Roemeense keurmeester Cristian Vantu mij destijds al, ook de Bucovina wordt voorlopig erkend door de F.C.I.

Van de Bucovina zijn er, zo schat Cristian Vantu, de meeste in Roe-

- *Over de Mioritic is veel minder bekend en geschreven dan over de Carpatin en verder dan dat 'deze honden ontstaan zijn door een natuurlijke selectie in de Roemeense Karpaten' komt men niet. (Fotograaf onbekend).*

- Een puppy van de Mioritic wordt gemakkelijk aangezien voor een Old English Sheepdog puppy. (Foto: Dr. Cristian Vantu).

menië, hoewel alledrie de nationale herdershondrassen, na een goede promotie in de jaren negentig, populair zijn. Zowel als herdershond en showhond, maar ook – zo voegt Vantu er fijntjes aan toe – als statushond bij de nouveau riche in het post-communistische tijdperk.

Carpatin Mioritic

Terug naar de Mioritic, de langharige herdershond (berghond) van de Karpaten en de derde Roemeen met een voorlopige F.C.I.-erkenning. Van deze hond denkt men dat hij door Tartaren is meegebracht naar de regio rond de Zwarte Zee. Een andere lezing, die van keurmeester Petru Muntean, is dat dit type honden rond 2000 jaar voor Chr. wordt meegebracht door de eerste Indo-Europese volken, die zich verspreiden over Europa. Deze volken vestigen zich in gebieden die

zich uitstrekken van de Britse eilanden, Noord-Spanje en Galicië tot de Zwarte Zeekust, Transsylvanië en Anatolië.

Uiteraard een niet echt controleerbare stelling, maar wie de huidige herdershonden in deze gebieden bekijkt, vindt overeenkomsten met het uiterlijk van de Mioritic.

Roemeense auteurs leggen directe verbanden tussen de Polski Owczarek Nizinny, Zuidrussische Owcharka, Engelse Old English Sheepdog, Spaanse Gos d'Àtura Català (Catalaanse herdershond) en Roemeense Mioritic. Andere bronnen linken de Mioritic direct aan afbeeldingen uit de tijd van de Romeinse keizer Trajanus en zijn er zeker van dat dit type herdershond in de vijfde en zesde eeuw in de gebieden rondom Boekarest wordt gebruikt als jachthond op wilde zwijnen en beren, en als herdershond.

Ik noemde in het begin van dit artikel al het woord Barak of Barac; we komen dat woord in een negentiende eeuwse 'woordenboek' van Mohammed Kashgarsky tegen en de betekenis is ... *hond met lang haar, wollig, buitengewoon snel en lenig*. Over de Mioritic is veel minder bekend en geschreven dan over de Carpatin en verder dan dat 'deze honden ontstaan zijn door een natuurlijke selectie in de Roemeense Karpaten' komt men niet. Is er over het juiste type van de Carpatin veel gedoe geweest, de Mioritic is altijd gezien als een apart ras met een apolitieke geschiedenis. Door eigenaren wordt de Mioritic beschreven als een hond met een levendig temperament, evenwichtig, alert, zeer gehecht aan zijn baas, maar wat wantrouwend ten opzichte van vreemden. Ook dit ras verdedigt de eigendommen van zijn meester en kent nauwelijks angst. De rasstandaard spreekt van 'een spectacu-

laire hond'. In 1981 wordt de eerste standaard opgesteld door de Roemeense Kennel Club; deze wordt door hen herzien in 2002 en de Mioritic wordt in juli 2005, tijdens de bijeenkomst in Buenos Aires, door de F.C.I. voorlopig erkend.

Tot slot: de Corb

Het vierde herdershonden type in Roemenië is de Corb, dat 'kraai' betekent. Een toepasselijke naam, want deze hond heeft een geheel zwarte vacht. Qua type en oorspronkelijk leef- en werkgebied, is hij vrijwel gelijk aan de Carpatin. Op afbeeldingen met kuddes schapen is de 'zwarte Carpatin' af en toe te zien. In 2008 zijn er maar liefst rond de tweehonderd op de kampioenschapstentoonstelling van de Nationale Conferentie van Roemeense Herdershonden aanwezig, en er wordt in Roemenië momenteel erg druk aan de (voorlopige) erkenning van de Corb gewerkt. ◀

- Op afbeeldingen met herders of kuddes is de 'Corb' (de 'zwarte Carpatin') af en toe te zien. (Fotograaf onbekend).

Niet alle pogingen om de namen van de fotografen te achterhalen zijn geslaagd. Eventuele rechtshouders kunnen zich wenden tot de auteur: horter@tiscali.nl